

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

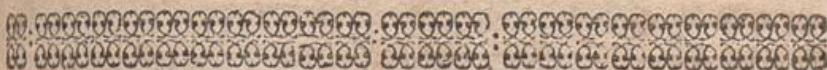
Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Sermo II. Christus Salvator semper & utique moraliter benè ædificant secundum Regulam: signatè in Nuptiis. Nuptiæ factæ sunt in Cana Galilææ: & erat Mater Jesu ibi, Vocatus est autem & Jesus, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](#)

edificari, si benedictio super illum, & vos omnes, Architecti Omnipotentis, ac per Sapientiam suam cuncta regulantis, Dei Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.
AMEN.

SERMO II.

CHRISTVS SALVATOR

Semper & ubique moraliter bene ædificans secundum Regulam: signatè in Nuptiis.

Nuptiae factæ sunt in Cana Galilææ: & erat Mater Iesu ibi. Vocatus est autem & Iesvs, & Discipuli eius ad Nuptias. Ioannis II.

 Hristus Iesus, quæ Deus, non cœpit ædificare, sed ab omni æternitate, quæ nec principium habet, nec finem, ædificavit, Architectus minimè ociosus, in arcana illa arcanorum fæcundissimo fundo, quem Electionis & Prædestinationis Sæctorum dicimus. Idem, quæ Homo, cœpit ædificare, haud tardius, quam vivere: nec consummavit citius, quam desit vivere: siquidem tunc operi ultimam manum imposuit, cum dixit: Consummatum est, & tradidit spiritum, Ioannis xix. Ædificavit in utero Matri, in quo cœpit vivere, Angelos, qui quem cœli cœlorum capere non poterant, mirabantur in palmaris corpusculo, si tam fuit magnum, delitescere, & in Virginis contineri gremio. Mox utero egressus, tau- quæ Thalmo, ædificavit pastores pecudum in præf-
pio,

pio, patientia, suavitate, & infantilibus blanditiis, cum risu matrem & amplexu agnoscere videretur. In stabulo ædificavit Magos adoratores paupertate voluntaria, & humanitatis indiciis. In itinere versus Ægyptū ædificavit viatores occurrentes, arridendo, ut contemplari soleo. In Ægypti exilio ædificavit indigenas tolerantia. In reditu ex Ægypto ædificavit comites affabilitate, & ad omnia promptitudine. Puer duodecennis ædificavit Doctores in templo modestia, ac demissione, quamvis proferret interrogationes subtilissimas, & daret responsiones prudentissimas. Domum reversus, ædificavit parentes obedientiâ. *Subditus illis.* Lucæ 2. Deus hominibus. Cùm adolesceret, ædificavit domesticos laborandi assiduitate: *in laboribus à juventute:* adjuvando Josephū fabrum, sive lignarium, sive ferrarium, ut quotundam est opinatio. (a) Quæ si vera, quantæ ædificationis erat, Fabricatorē cœli & terræ, qui, quæ dixerat olim, omnia fecerat, & dicendo fecerat, nunc malleo pulsare ferrum in include, ut

nudus membra Pyragmon,

Brontesqüe, & Steropes, Æmonidesqüe solent.

Et non statim efformare, sed post iactum frequentissimam iterationem, nunc aratum confidere, nunc malleum, nunc ansas ferreas, nunc uncinatum forcipem, nunc clavos multiplices. Et, si quidem Christus fuit faber ferrarius, piè meditari quis posset, quod ipse cum Josepho & malleos & clavos pararit, quibus ejus deinde manus ac pedes transfixi fuerunt: immò, & Lançeam, quâ veluti clave aureâ, pectus, Divinitatis domiciliū, fuit apertum. Ædificabat præterea Christus omni generis homines, quibuscum agebat: Phariseos, Scribas, Publicanos, peccatores, meretrices, Latrones. Ædificabat in omni loco, in quo agebat: domi, foris: in synagogis, in

(a) *Legendus Artifex Evangelicus Sandæi, Ver. Faber.*

in templo, in foro, in itinere, in terra, in mari. Ædificabat in prætorio Pilatum, dicendo: in regia Herodem tacendo: in Cruce Latronem, consolando. Ædificabat quolibet tempore, nullo dierum, nullo horarum nullo occupationum discrimine. Ædificabat interdiu discurrendo per pagos, & concionando: nocte consistendo in monte, & orando: mane primus domi è strato, vel aſſere surgendo: vesperi ultimus incumbendo. O infan-tem, puerum, adolescentem, juvenem, virum magnæ ædificationis! Vocat Isaias Propheta cap. LIII. Salvato-rem nostrum *Virum dolorum*, cur nos non dicamus, *Vi-
rum edificationum!*

SED fortasse nihil est ædificationis majoris, quam quod invitatus ad nuptias in Cana Galilææ, in iis ædificet, præter Sponsum & Sponsam, invitatos omnes. Quod difficillimum est, & rariſſimum. In Nuptiis, ut quis ædificet, aut ædificetur, ferè portenti est simile: ut quis deſtruatur, ſive pervertatur, maximè Adolescens, tam est uſitatum, quam quæ fiunt quotidie: Quare nunquam ego ſim auctor, ut Adolescens, præſertim quam diu litteris dat operam, licet invitatus, rogatus, attratus, eat ad nuptias. Vestigia me terrent, & exempla amplius, quam ſexcenta adolescentum, qui iverunt ad nuptias, boni, ſobrii, casti, Angelici; redierunt autem mali, intemperantes, lascivi, luxuriosi, Satanici: neque unquam fuit modus deinde illos reducendi ad ſtatuum priſtinum: quare ſemper manserunt, quales redierunt ex nuptiis, Diabolici. Itaque, ſi vultis vobis consultum, & per vos ſtet, nolite in illa ætate intereffe nuptiis. Felicem autem fuere nuptiales illi, qui ædificati diſcēſſerunt à Christo. Cujus tam efficax fuit ædificatio, ut Sponſo castitatem perſuaderit. Nam ut multorum eſt ſententia, Sponsus in nuptiis Canæ fuit Ioannes cognatus Christi,

Quinta Pars.

Nn

qui

qui visa Domini modestia, sobrietate, moderatione, & fortasse audiens disserentem de castitate, deque deliciis vita castæ, & alteritis respondente illi corona, relicta sua Sponsa, quam consensisse reor, & castitatem deinceps coluisse, sequutus est Christum: ideoque peculiariter ab illo fuit dilectus, & ad Evangelistæ decus summum evenetus. Utinam & nos, Christi Domini exemplum sequenti, semper & ubique illos quibuscum agimus, ædificemus. Quod facillimum erit, si illud ad omnem actionem dictiōnēmque nostrā adhibeatnus instrumentum architectonicum, quo Salvatorem ubique ac semper usum scimus: nimirum Regulam, quæ est Lex Divina ac Humana, secundum quam si cum proximis nostris egerimus, ædificati à nobis recedent, & videntes opera bona glorificabunt Patrem nostrum qui in cœli est.

SERMO III.

PERPENDICVLVM

Architecti Christiani

EXEMPLVM CHRISTI.

REGLÆ adjungunt Architecti PERPENDICVLVM, quod est species quædam Regulæ, aliquatenus ab illâ diversum, juxta descriptionem superius traditam. Eo utitur Architectus ad rectitudinem vel obliquitatem structuræ deprehendendam, & mendandam. Istiusmodi Instrumento opus habere Architectum Christianum, non est sanè dubium. Cum enim parietes illius Fabrice,